

Boschveld present

Hartelijk welkom door Sieben Meier, opleidingscoördinator Avans, heet ieder welkom namens de directie.

Het is een eer dat we gastheer mogen zijn voor de wijk Boschveld. We bieden graag een podium om ervaring en kennis te delen, podium voor ontmoeting. Hoe in Boschveld bewoners zorg dragen voor het welzijn in de wijk.

Deze middag gaat over de kunst van het verbinden.

Het woord aan Jos van der Meyden, voorzitter van het PUB, Pastoraal Uitzendbureau.

Presentie benadering was altijd al van waarde voor het PUB

Toen ik eind 1995 met Jan Molmans, de toenmalige straatpastor van Den Bosch, in gesprek raakte over het ontwikkelen van dagbestedingsactiviteiten voor dak- en thuislozen in Den Bosch, was al snel duidelijk dat de presentie benadering de insteek zou moeten zijn voor deze activiteiten. De resultaten van het werk van Jan waren voor mij erg overtuigend.

Deze manier van benaderen, het nabij zijn, het zich verplaatsen in de leefwereld van de doelgroep en het ontmoeten op basis van gelijkwaardigheid en wederkerigheid, maakt dat hij met nagenoeg iedereen contact had.

In de werkgroep die wij toen hebben gevormd is de presentie benadering ook de rode draad geweest bij de ontwikkeling van de activiteiten en de missie en visie van de te vormen organisatie.

In maart 1998 startte het PUB met het Groenproject en het Fietsenproject, met Jan Molmans als eerste coördinator. Het PUB voerde de presentie benadering in, ook bij de begeleiding van de vrijwilligers. Deze benadering werd en wordt nog steeds als zeer waardevol ervaren door zowel de deelnemers als de vrijwilligers.

Met de komst van Jan Beuckens als opvolger van Jan Molmans werd de presentie benadering verder uitgewerkt en werden er trainingen gevolgd bij Herman IJzerman van het Trainingscentrum Kor Schippers. Deze trainingen worden nog jaarlijks gevolgd door vrijwilligers en betaalde medewerkers van het PUB inclusief de beide buurtvrouwen.

Het aantal deelnemers van het PUB groeide. Het thuisgevoel en het behagen in de manier waarop de deelnemers zich behandeld voelden, ontwikkelde sterk.

In de loop der jaren is het motto van het PUB ontstaan, te weten 'vertrouwen geven is vertrouwen krijgen', waarbij het voor iedereen duidelijk is dat dit een grote tijdsinvestering vraagt van zowel de deelnemer als begeleider. Het resultaat hiervan is dat we signalen ontvangen, waardoor hulpverlening in gang wordt gezet, of opnieuw wordt gestart. Het is goed te constateren dat deze signalen steeds beter worden opgepakt. De samenwerking met Juvans en het CVTB dragen hier zeker aan bij.

In 2008 kwam Ton Joore bij het PUB en die bracht het project De Fietsende Dromedaris mee. Fietsende Dromedaris is het project waarbij kinderen van de basisschool leren kleine reparaties aan de fiets zelf uit te voeren. Je zag de kinderen en de deelnemers van het PUB genieten. Op de Buitendijk werden deze kinderen ontvangen door Ton en Willem als begeleiders en leermeesters. Terwijl er ook deelnemers van het PUB helpen bij de reparaties. Deze combinatie bleek een groot

succes en het aantal deelnemende kinderen groeide gestaag. Hierdoor werd het probleem van het vervoer steeds nijpender en werd gezocht naar een ruimte in Boschveld.

In april 2010 werd de fietsenreparatiewerkplaats aan de Kelvinstraat geopend en kon de betrokkenheid van het PUB met de wijk Boschveld verder uitgebouwd worden. Door het contact met de kinderen, groeide ook het contact met de volwassenen, die steeds vaker aanwezig waren bij de fietsreparatieplaats. Zij konden nu dus in hun eigen wijk aan de slag en de belangstelling nam wekelijks toe. Ook hier zag je dat de mensen zich thuis gingen voelen door de wijze van benadering, de presentie benadering, door de begeleiders van het PUB.

Doordat de deelnemers zich thuis voelden, een luisterend oor vonden en eventueel geholpen werden met kleine problemen, ontstond er een mond tot mond reclame die de aanloop van deelnemers steeds groter maakte. Vooral vrouwen meldden zich veelvuldig aan. Dit leidde tot aanpassing van het programma, namelijk het geven van taallessen, het fietsen leren inclusief verkeerslessen en het maken en of herstellen van kleding. De fietsenreparatieplaats is een ankerpunt in de wijk geworden met vele raakvlakken met andere organisaties in de wijk.

Toen de initiatiefgroep van het project buurtmanbuurtvrouw bij het PUB wilde aanhaken, heeft het bestuur van het PUB daar positief op gereageerd. Omdat dit project sterk afwijkend is van onze lopende projecten heeft het PUB het eerste jaar alleen het formele werkgeverschap uitgeoefend en pas daarna bestuurlijke verantwoording genomen voor het project buurtmanbuurtvrouw. Ook dit project is een groot succes voor de wijk Boschveld.

Door de presentie benadering ontstaat er binnen het PUB een gemeenschapsopbouw die is gestoeld op onderling vertrouwen en respect waardoor de mensen uit de zogenaamde 'bijzondere groepen' binnen de Wmo weer structuur en eigenwaarde ontdekken wat hun helpt bij het zich staande houden in deze maatschappij. Ook in de wijk Boschveld zien we een dergelijke gemeenschapsopbouw ontstaan. Deze gemeenschapsopbouw wordt door het project buurtmanbuurtvrouw ondersteund en mede verder uit gebouwd.

Door gebruik te maken van de expertise van het PUB en de ervaring in de wijk Boschveld kan deze gemeenschapsopbouw ook in andere wijken van de stad gestalte krijgen, maar daarvoor zal het project buurtman buurtvrouw wel geborgd moeten worden in de wijk Boschveld. Dit is een vurige wens van mij als voorzitter van het PUB en van de begeleidingscommissie van dit project. Ik hoop hiervoor vanmiddag de nodige tools te ontvangen.

Dagvoorzitter Bart Eigeman neemt het stokje over.

"In november 1992 begon ik te werken in Boschveld. Ik weet dat het taai is. Het gaat er om om trouw te zijn aan de mensen die niet zichtbaar willen zijn. Zoals de mensen waarmee gewerkt wordt zich niet laten zien, zo laten de mensen die dit werk doen zich niet graag zien. Het is goed dat dit hier middels dit symposium, zichtbaar wordt.

Toneel

Wat is dat, buurtman en buurtvrouw? Om dat in beeld te brengen wordt een toneelstuk opgevoerd door Jyoti Vennix en Vincent Verbeeck van Vonck en Vlam.

In het toneelstukje wordt een echtpaar opgevoerd. Zij is onlangs ziek geworden en werkt al een half jaar niet meer. Ze vinden de kaart van de buurtvrouwen waarin het bezoek wordt aangekondigd. François zegt van te voren dat ze maximaal vijf minuten mogen praten. Karima belt aan en legt uit

waarvoor zij komt. “Hoe gaat het met jullie? Hoe voelt dat om nu zo de hele dag binnen te zijn?”
“We voelen ons nutteloos. Weinig hobby’s, of contact met oude collega’s. We hebben ook geen kinderen. Langzamerhand vertellen François en Silvia hun hele geschiedenis. In plaats van 5 minuten wordt het 2 uur. “Voor het eerst in jaren heb ik weer mijn hart kunnen luchten, over mijn verlangens en waar ik tegenaan ben gelopen, en nog wel tegen en vreemde. Silvia heb ik over mijn ziekte kunnen vertellen, over de onzekerheid die het meebrengt.” Karima stelt voor dat de wijkzuster een keer op bezoek komen. Om te kijken of er andere mogelijkheden zijn. Later gaan ze nog een keer langs om te vragen hoe het is gegaan.

Liedje

Toneel: Een tweede casus

Deze wordt gespeeld over een chaotische mevrouw, met schulden die niemand vertrouwt, vooral hulpverleners niet.

Het bijzondere van deze casus is dat Karima en Mieke het vertrouwen weten te vinden. Er is geen hulpvraag, maar toch denken ze mee. Het is aanvullend op andere instanties. En op die manier is er ook beweging gekomen in deze casus. Wijkplein en opbouwwerk zijn er mee aan de slag gegaan. Later komen de buurtvrouwen deze dame tegen op straat en dan geeft ze een seintje het gaat goed of het gaat niet goed en dan lichten de buurtvrouwen de hulpverleners weer in.

Bart Eigeman interviewt buurtvrouwen Mieke Haggenburg en Karima al Houj

Wat vind je belangrijk?

Benader de mensen gelijkwaardig ... maakt niet uit wie. Stel je voor het hele huis staat op z'n kop, maakt niet uit, het gaat om de persoon. Karima wil duidelijk maken hoe belangrijk huisbezoeken zijn. Naar de mensen toe gaan. Op die manier zie je hoe mensen leven. Daardoor kan je aansluiten. Op die manier kun je het beter de problemen analyseren en maatwerk leveren. Het tweede belangrijke punt: aansluiten bij en samenwerken met andere instanties. Wij hebben de vrijheid, anderen nog niet. Wij werken zo, jullie werken zo, hoe kun je samenwerken.

Waar zie je je eigen kracht?

Mieke: ik kan gemakkelijk contacten leggen. Ik vind het heerlijk om met mensen te praten. Ik woon ook in de wijk. Je werkt hier en je woont hier er is geen scheidslijn. Maar als de deur dicht is, dan is het van mij. Mijn voordeur is de grens.

Karima: ik kan zorg op maat bieden, ik ben er en ik zit daar ik praat vanuit mijn hart. Daardoor kan ik uitstralen dat ik er ben, ik straal rust uit en daardoor benaderen ze mij gemakkelijk. Je wilt 'er zijn', en toch komen er problemen op tafel. Ik kan aansluiten op wat is. Ik verwijt niet. Ik win vertrouwen. Samen kijken hoe gaan we dit aanpakken. Je bent je eigen instrument.

Wij zijn er om de doorverwijzing te doen. Zorgen dat de mensen de juiste zorg krijgen. Het raakt me soms wel, we zijn toch allemaal mensen. We hebben ook momenten van trainingen, met Marieke, dan hebben we ontlasting, hoe ga je er mee verder als iets je raakt, want je moet in staat blijven om zo goed mogelijk hulp te blijven bieden.

Worden jullie geaccepteerd door de hulpinstellingen?

We verwijzen door alleen in overleg met de cliënt. Soms gaan we letterlijk mee. Want soms is de drempel hoog bij de instanties. Dan kan hij het later zelf als hij wat zelfvertrouwen heeft.

Soms is er geen hulpvraag, dan is er behoefte aan een luisterend oor. Dan ga je gewoon een tijd luisteren.

Bart stelt een vraag om dit aan te scherpen: als er doorverwezen is, dan is het klaar... of niet?

Nee, wij gaan altijd terug. Horen of de hulp goed was, soms klikt het niet met de overdracht, dan is opnieuw een luisterend oor nodig.

De samenwerking is rustig aan begonnen. Eerst moesten we ons project neerzetten. We moesten goed uitleggen wat we deden, want dat was onbekend.

Vraag: Je komt bij steeds meer mensen, hoe doe je dat op den duur, het wordt alleen maar meer. Ja, het wordt inderdaad meer. Maar als het goed gaat, dan doen we een stap terug en als het nodig is intensiveren we. En soms is het leuk om terug te komen.

Vraag: Zijn er nog ontmoetingsplekken waar jullie naar toe gaan.

Ja de fietsenwerkplaats. Als we mensen daar naar toe verwijzen, dan vinden ze dat vaak een leuke plek. Het is mooi als we bewoners aan elkaar kunnen koppelen. Dan is er nog de Wijkplaats, de Boschveld tuintjes, en andere ontmoetingsplaatsen. Maar als mensen nee zeggen houdt het op.

Marieke Smeets geeft uitleg vanaf de start van het project tot nu toe.

INVOEGEN.

Bart Eigeman interviewt mensen Avans

Tineke van Uden, docent maatschappelijk werk dienstverlening.

Karima deed bij haar de minor presentie. Ze gingen ook op bezoek.

John ..., presentie docent, betrokken bij de minor presentie. Begeleidde het afstudeer project van Karima.

“We zijn blij dat dit gebeurt. Presentie, is er voldoende tijd voor, is het mogelijk in deze tijd. De praktijk werkt voor zich.”

Syben: docent maatschappelijk werk. Opleidingscoördinator. Bewaakt de samenwerking in het team en samenwerking met organisaties in de samenleving. Het is belangrijk om te investeren in verbindingen met Den Bosch en andere plekken in Brabant.

Bart Eigeman: De eerste reactie op de stageplek was: niet hbo-waardig. Stageplek moet bieden dat je kunt leren op hbo niveau. Het oordeel achteraf: het was een volledige hbo plek, Karima kan de vertaalslag maken tussen de leefwereld en de hulpverlening. Wij moeten leren wat hoopgevende projecten zijn in de samenleving. Wij moeten studenten de kans geven om daar in mee te werken en te kijken of het werkt.

Is dit werk een aanvulling op de reguliere instellingen? Of is dit iets: daar kun je iets van leren. Zorg dat het in je gewone pakket terug komt. John: dit is een uniek project, dat moet je heel laten, heeft waarde bewezen.

Als docent vind ik dat studenten die presente houding ook moeten leren. Studenten moeten iets anders leren dan doelgericht binnen komen. Vanuit de interventiebril lopen professionals het gevaar om zo wel te reageren, en daarmee kunnen ze zelfs soms het leed verergeren.

Tineke, is dit een manier van werken die apart moet blijven of juist onderdeel kan zijn van andere manieren van werken?

Het kan een onderdeel zijn; ik zie in de praktijk dat iedereen de wijk in moet. We slaan allemaal een stap over, namelijk de juiste vragen stellen. De mensen moeten van alles. Het goede van dit project is dat het niet sec de opdracht heeft om het op te lossen. Hier is de vertaalslag van het luisteren. Dit project kan een brug zijn.

Over resultaat en van bovenaf opgelegde opdrachten. Tijd en aandacht is toch voor vrijwilligers. Wat is het belang voor Avans?

Wij proberen als school een leefgemeenschap te zijn, het gaat niet om handelingen maar om relaties. Het investeren in relaties is belangrijk op school, bij interventies en in de wijk.

Maar, er komt iets bij: we leiden professionals op. Je kunt niet alleen maar present zijn. De kunst is, om daar wat daadkracht in te tonen, lukt het niet, dan blijf je nabij. Dat benadrukken wij als beroepsopleiding.

Is present zijn niets doen?

Als je ziet dat het niet goed gaat, dan blijf je waken.

Het mooie wat gebeurt:

De uitvalsbasis is goed.

Ik loop op straat en ben aanraakbaar als mens.

Mensen kijkt naar de mensen toe, ik word gezien.

Publiek: Er moeten ook aparte organisaties blijven die voor de presentiebenadering gaan. Daarnaast zijn er goede hulpverleners nodig.

Present geen methode, je bent present. Je moet voelen wat het is om een wijk in te gaan. Het is geen trucje. Het is geen benadering, het is geen methode.

Jos van der Meyden reageert: Deze aanpak vraagt ook een andere manier van organiseren. Binnen de organisatie moet je vertrouwen in elkaar. Dat is algemeen zo: minder regels, er moet meer vertrouwen terug komen.

Avans: Presentie is waar, de aandacht voor het leiden van de mens. Als ik verhalen hoor die me diep raken, hoe ga je daarmee om. In de opleiding ga je studenten leren om dat te framen. Als presentiemedewerker kun je dat niet. Alles is een puinhoop. Daar bij stil staan is belangrijk. De presentiewerkers moeten dit soort verhalen naar beleidsmedewerkers kunnen vertalen. Je moet aansluiten bij de logica van de beleidsmakers.

Bart: het is niet zomaar een kunstje. Tegelijkertijd schuurt het. Efficiency, beleidswang, dat is toch het dna van mensen. Schuurt het in de minor Avans?

Ja, natuurlijk schuurt het. Presentie verhoudt zich niet eenvoudig tot de targets in het onderwijs. Dat is voor docenten ook niet gemakkelijk. Dat is iets wat je niet zomaar oplost maar iets dat je voor houdt.

Presentie is leuk om te doen. Je krijgt zo veel terug van wat je geeft: duizendvoudig, al is dat en religieuze term. Vanuit deze aanpak werken geeft voldoening, het is zingevend.

John: als de opleiding die presentie belangrijk vindt, dan moet je zelf present zijn naar je studenten. Als ze een minor volgen en ze zijn er niet, dan gaan we ze volgen dan laten we zien dat wij het belangrijk vinden dat zij er zijn.

Tineke: doorontwikkelen?

Los van Boschveld: onderzoek naar houding. Wat vinden mensen die te maken hebben met hulpverleners, belangrijk in de houding. We moeten studenten mee geven, dat ze werken vanuit zichzelf. Je moet de verbinding maken met de organisaties waar je subsidie ontvangen.

Vraag aan een student, wat vind je van presentie? Zijn de docenten present op Avans?

Er is veel aandacht voor de student als persoon. Ze zullen aandacht geven.

Interview met Jeroen Weyers, wethouder welzijn en participatie

Jeroen Weyers wethouder van den Bosch.

Wat raakt jou in wat je weet van buurtman buurtvrouw?

Dat ze echt bij mensen achter de voordeur komen. Ik heb het zelf ervaren. Zo mooi om te zien dat mensen zich openstellen. Als mensen onder elkaar, er komt iemand langs die oprecht geïnteresseerd is; dat is heel mooi. Ze bereiken ook echt iets. Een man was heel alleen en is doorgeleid naar de talentenbank, dat is mooi.

is het eigenlijk niet verwonderlijk dat iets dat zo mooi is zo moeilijk te organiseren is in de opdrachtverlening? Vertel waar schuurt het?

We zijn verantwoordelijk, het ligt niet aan de werkers. De tijd is een heel essentieel onderdeel van deze methodiek. Je gaat op bezoek en een tweede keer en nog eens. Terwijl dat in eerste instantie niets oplevert. Ook in de opdrachtverlening van welzijnsorganisatie Divers is dat veranderd. Het gaat niet meer om 100 euro per hangjongere. We moesten wel veranderen. Maar er is wel het probleem van minder geld. Minder geld maar toch moet de overheid meer in de wijk. Er zijn wijken waar we het meer aan de mensen zelf kunnen overlaten. En voor sommige plekken moeten we tijd kopen.

Dit project is onafhankelijk ... over een aantal jaren is dit misschien te incorporeren. Het gaat nu goed, de kracht is de onafhankelijkheid. Als er later vanzelf een samenwerkingsverband ontstaat dan kan dat, maar wij leggen het niet op. Continuïteit is belangrijk, ..hoe kijk je naar toepassing in een andere wijk? Het PUB is niet wijkgericht, maar doelgroep gericht. Zie je dat ook als een meerwaarde? Boschveld is een unieke wijk, er zijn meer wijken waar je deze methodiek kunt uitrollen.

Of via de bestaande welzijnsorganisaties.

Hoe kun je nu iets uitrollen, wat zo hangt aan personen.

Meer mensen zouden dit willen en kunnen, dat is ook eigen kracht.

In welke wijk past het en in welke wijk zijn de mensen die het kunnen doen.

Er zijn gemeenten die niet meer investeren in groepen die er niet meer toe doen.

Vraag bij het woord uitrollen: is Boschveld een uitzonderingswijk? In Boschveld gebeurt heel veel. Zijn er wijken in Den Bosch die hiermee vergelijkbaar zijn.

Bic: het moet organische groeien, kijk maar naar de fietsenwerkplaats. Start bij de kwaliteiten van mensen en waar mensen verankeren.

Continuïteit: in de begroting staat iets over buurtman buurtvrouw, het geld voor de aandachtwijken stopt. Als college repareren we dit, daar is geld voor op de begroting, niet specifiek voor dit project.

Uitrollen: wij kunnen het opschrijven, maar anderen moeten het doen. Boschveld kent veel kwetsbaren, ook sterke mensen. Dat zijn voorwaarden die in Boschveld aanwezig zijn. Die zijn er op dit moment niet in andere aandachtswijken.

Je moet mensen vinden die dat mede kunnen trekken. Het werkt, zonde van andere wijken dat ze het daar niet hebben.

Jij bent ook zelf veel present. Kun jij uitleggen waar je eigen drijfveer om dat te doen. Ik wil dingen veranderen voor mensen. Cijfers zeggen niets, die zijn weg te redeneren. Je moet weten die die mensen zijn. Je zit gemakkelijk in het stadhuis, in een cocon. Het zit misschien in de opvoeding. Wat heb ik bereikt: een Marokkaans gezin, leveroperatie, steriele omgeving nodig. Dan zit je daar.. hier moet ik als wethouder daar iets aan moeten doen. Ik heb Zayaz gebeld. Zayaz zorgde voor een nieuw huis je zag dat het gezin opbloede.

Liedje

Paneldiscussie met Geert Snijders, Bic Driessen, Bert Habraken, Johanna Lammers, Jos van der Meijden.

Bic werkt bij MST Tilburg, een centrum met veel vrijwilligers. We spreken over stadsnomaden, er is wel een dak boven het hoofd, maar ze zijn niet gesetteld in de samenleving. Ze hebben moeite met de hele bureaucratie.

We werken met maatjes en wereldmaatjes. Dat is een mogelijkheid voor de begeleidingscommissie, om te proberen dat ook te doen. Maatjes opleiden om met de mensen in de leefwereld mee te trekken. Ons voorstel is, om het project wereldmaatjes ook in Boschveld te doen, niet om de buurtvrouwen weg te hebben. Maar maatjes opleiden om mensen aan mensen te koppelen. We denken het ook voor de andere twee partijen van waarde kan zijn. Het Zou een mooie verbindende sleutel kunnen zijn, startend in Boschveld.

Johanna Lammers, Tom Rixsen, Juvans, praktijkondersteuner. Ik ondersteun de collega's maatschappelijk werk met name bij de moeilijke zaken waar heel veel aan de hand is. Passie door langjarige ervaring in de wijk. Ze heeft 18 jaar in een wijk in Eindhoven gewerkt. Een buurt waar hele rijke mensen woonden en ook aandachtswijk. Het voordeel was dat ze lang op een plek bleef terwijl iedereen ging wisselen van personeel. Dat aanwezig zijn betekent ook dat je niet voortdurend moet uitvliegen. Tom: vervang Bert Habraken. Teamleider van Den Bosch west, dat omvat Boschveld, Schutskamp, Kruiskamp en Engelen. Divers zit met twee mensen in het wijkteam Schutskamp/Kruiskamp.

Wat is het eigene van buurtman buurtvrouw? Is het te onderscheiden? Ik denk dat de mensen van buurtman er op uit kunnen; ze kunnen ruim de tijd nemen om te luisteren. Dat is overigens heel belangrijk. Ook als er geen zichtbaar resultaat bereikt wordt. Dat iemand in jou geïnteresseerd is, dat is veel waard. Wij moeten vaak verantwoorden wat het heeft opgeleverd, is er sociale stijging.

Bart: de opdracht bepaalt in hoge mate waar professionals de tijd aan mogen besteden. Vroeger ging het van project naar project. Nu is er de ontwikkeling naar brede wijkwerker. Er komt meer tijd om naar mensen te gaan. Maar binnen de zelfde middelen. Kan dat?

Buurtman, afzonderlijk laten ??? het zou bij Juvans kunnen, maar het mooiste is dat het onafhankelijk is . dan hoeft je niet die verantwoording af te leggen. Als je goed geld verdient, moet je

verantwoorden. Als maatschappelijk werken moeten we daar heel goed op aansluiten. De aanvulling is relevant.

Jos; is dit een wijkgebonden aanpak? Ja, zegt Johanna dat kan ook. Tijd, laagdrempelig, op huisbezoek gaan, niet meet de deur in huis vallen dat is de kracht. Omdat het niet binnen een bepaalde tijd een bepaald resultaat, dat is belangrijk. Vooral mensen die zich terug trekken, die kun je zo er uit halen.

Jos, wat is jou beeld? Continuïteit in Boschveld punt, of zie je mogelijkheden om het uit te bouwen?

Het kan ook in andere wijken, je moet duidelijk een ankerpunt in de wijk hebben. Alleen kun je het niet maken. Je moet goede ondersteuning in de wijk hebben die het werk kunnen maken. De verbinding met de wijk ontstond niet in de Hambaken. Je doet je werk wel, maar het heeft geen gevolg.

Vraag van Mike van Dartel: Moet je in de wijk wonen?

In de wijk wonen: Karima zegt dat het geen must is.

Zuster Rosa, moet je wonen in de wijk waar je werkt. Iets afstand is wel goed. Vroeger in de Congo woonde ik in de wijk, dat was wel heel belangrijk.

Slatske: het gaat om de relatie die je met mensen hebt. Ik vind het prettig dat ik hier niet woon.

Tom Rixsen: zouden alle mensen uit het wijkteam moeten in de wijk moeten gaan wonen? Nee.

Maar je moet je er wel in verdiepen. Je moet de sfeer kennen, informele relaties tussen mensen.

Geert wethouder zorg en prestatievelen verslaving, vrouwenopvang. Is dit wijkgebonden? Overal waar je met mensen werkt kun je op deze manier werken. Dit is een methode die toekomst heeft. De wijkteams die wij ontwikkelen, die professionele wijkteams zouden op deze wijze moeten werken.

Bart, dit is wel iets dat schuurt, efficiency enerzijds en de tijd nemen om je boterhammen in de speeltuin op te eten en dat werk noemen. Waar schuurt het, waar zie je dilemma's. Professionals moeten leren om dit op zo'n manier te doen.

Probleem hoe krijg je die verbinding tussen vrijwilliger en professional goed. De pas afgestudeerden hebben deze manier van werken mee in zich. Het blijft toch: er moet iets opgelost worden. Je bevindt je in het gewone leven van mensen. Daar zijn de problemen, niet op het moment van dat huisbezoek.

Hoe kun je aansluiten bij de leefwereld van de mensen, hoe kun je dat leren. Baart beschreef dat. Ga juist naar de plekken die onveilig ogen, daar naar toe gaan, in gesprek met de mensen die daar wonen.

Iemand uit publiek van Juvans, heeft spreekuur in pub, komt graag in de wijk en op huisbezoek. Bij ons worden we er op uitgestuurd op het moment dat er al een vraag is.

Dat probleemgericht is in het dna van de professionals geslopen. Wij moeten veel verantwoording afleggen, wat was de hulpvraag, methode verantwoorden, resultaten.

Wat heb je nodig om niet in die valkuil te vallen. Jij zegt eigenlijk is de opdracht ook zo, die biedt niet de ruimte om er zijn als werktijd te ervaren. De opdrachtgever wil die verantwoording hebben.

Siebert: ik ben het er niet mee eens. De professional moeten de ruimte krijgen om eigen verantwoording af te leggen., een stevige professional zoekt die ruimte.

Het ziet niet in het dna van de mensen, kijk naar hoe het georganiseerd is.

Tom Riksen: hoe reageer jij op zelfbewuste professionals die hun eigen verantwoording afleggen.
Ton: wij gaan in overleg met de opdrachtgever dat het anders moet.

We hebben als politiek steeds meer verantwoording geëist.

De gemeente wil weten hoe dat geld is besteed. Er kwam steeds meer registratie.

Dat is doorgeslagen. Bij de nieuwe werkwijze hoort minder op resultaat en meer op outcome. Wat is het maatschappelijk effect van het werk. We moeten af van die bureaucratie.

Wat zit daar in de weg; in 2000 al de vraag om op wijkniveau aan te besteden. Wat zit er in de weg om opdrachten anders in te richten. Nu: wat zijn de problemen, wat zijn de oplossingen, met de coalities in gesprek hoe ze dat willen doen. Durft de politiek dingen los te laten?

Ik ben Wouter; is het niet juist iets van de politiek en Avans om kaders te geven waarin dat kan de vrijheid te benoemen. Ik werk bij jong actief.

Sieben: loslaten is moeilijk, het vraagt heel veel vertrouwen. I

Vraag aan Geert Snijders: is dit apart of moet het opgaan in.

Geert: Het moet een laagdrempelige organisatie zijn, je moet wel zorgen dat de lijnen met de professionals kort zijn. Maak er geen instituut van.

Jos: waar ik al jaren tegenaan loop is dat de mensen van onze doelgroep zoveel tijd nodig hebben dat dat eigenlijk niet te rapporteren is. Daar moet meer begrip komen bij de diverse instellingen die geld geven. Je kunt hun ontwikkeling bijna niet omschrijven.

Het levert voor de vrijwilligers ontzettend veel op.

Tineke vraagt aandacht voor de preventieve waarde van de presentie benadering. Hie speelt de binding een rol. Hoe voorkomen we dat het slechter gaat met sommige mensen?

Samenspel professional vrijwilliger.

Bic merkt dat er veel te gemakkelijk wordt gesproken over vrijwilligers. Het blijft veel te vaak top down. Je ziet hier bij het PUB dat de vrijwilligers een plaats krijgen in de organisatie. Ze bepalen mee de sfeer, ze zijn mee sturend. Bic maakt de vergelijking met het MST in Tilburg. Er zijn twintig vrijwilligers die formulieren invullen. Je moet ze ruimte geven. Dat vraagt iets van de cultuur van de organisatie. Dat gaat echt niet vanzelf. Je vraagt om een cultuur van nabijheid en ook cultuur van nabijheid voor vrijwilligers. Die probeer je in te schakelen. Daag mensen uit, nodig mensen uit. Je moet dan aanpassen. Wij begonnen met die maatjes trainen. Ojee, zeggen sommigen dan, er moet wel en bewijs van goed gedrag komen, de maatjes moeten goed worden gescreend. Nee. Wij durven daar op goed vertrouwen mensen op los te laten. Dat is onze bijzondere aanpak. Dat heeft ook met die presentie benadering te maken.

Juvans heeft geen ruimte voor vrijwilligers. Wij vragen Divers om vrijwilligers.

Presentie is geen methode, het is een heel andere grondhouding en het contact staat voorop.

Onderdeel, niet alleen vanuit de werkgever, aansturing op de werkvloer. Je treedt in een harde realiteit binnen. H oer kijkt Johanna daar tegenaan wat is nodig om profs te ondersteunen. Aandacht. Je kunt ze niet laten zwemmen. Vertrouwen geven betekent niet dat je ze laat zwemmen. Dat je de

kracht weet aan te boren. Durf de professional te stimuleren om buiten het boekje te gaan. Dat is een hele uitdaging.

Tom vraagt: hoe zie jij dat? Geef beroepskrachten de ruimte om te overleggen. Ervaring bespreken waar kun je van leren eventueel met andere organisaties. Zodat je al lerende de manier van werken eigen maken.

Beroep om horizontaal ruimte te geven.

Kees Heemskerk;

We hebben het hier over presentie en de goede resultaten. Vergeet niet dat de langdurige aanwezigheid van pastoraal buurtwerk in deze wijk: al vanaf 1992. Het is in al die jaren opgebouwd.

Tineke: je moet heel veel belangrijke beslissingen. Afvinklijstjes er zou meer tijd moeten zijn voor moreel beraad gebaseerd op de situatie en niet op afvinklijstjes, doen we hier het goed. Bespreek dat ook samen met de vrijwilligers.

Sieben: vorig jaar hebben we de vrijwilligersacademie georganiseerd. Ik mogelijkheid om daarin samen te werken.

Bart vraagt of daar meer mogelijkheden zijn dan nu? Reflectie op wat je doet als vrijwilliger.

Lydia, lijstjes afvinken; hoe verhelderend is het soms om te zeggen: wij weten het ook niet. Niet weten maar uithoudingsvermogen. Samen met de vrijwilliger een weg zoeken in het uithouden.

Helma: Het uitrollen van deze bandering naar andere wijken kan wel. Maar je moet er de tijd voor nemen. In Boschveld zie je duurzame effecten na vele jaren van aanwezig zijn. Je moet in andere wijken niet op snel resultaat rekenen.

Geert: de instellingen van sociale activering legt het contact al. Het is afhankelijk van de context, de kern is overal toepasbaar.

Rene, bij de straatkrant gebeurt het ook. Het duurt soms vijf jaar voordat mensen weer verder gaan. De gemeente denkt in maanden, wij denken eerder in termen van jaren. Wat wij doen is het beperken van de achteruitgang. Er zijn mensen die drinken 20 blikken bier. Dan worden het er vijftien, dan gaan ze minder hard achteruit. Wij verkopen stukjes geluk.

Publiek: andere wijken, presentie zit niet in organisaties, soms is er een frite tent in een wijk, dat zit niet in organisaties, dat kun je op willekeurige plekken vinden.

Ton Joore: fusie pub, sos zelfkrant, de presentiebenadering is belangrijk, het is voorliggend aan sociale activering. Laten we beginnen met in Boschveld buurtman ontwikkelen.

Johanna dekkers van pub, de deelnemers stimuleren elkaar om het beter te doen.

Afsluiting met buurtvrouwen Mieke en Karima

Mieke enerverend: de opkomst was groot. Het werk blijft belangrijk.

Mensen die met trauma's leven, die geen spat Nederlands kennen, die je om de hals vallen dat er iemand komt kijken. Mensen die de taal willen leren maar het zelf niet kunnen betalen; die de stap

naar buiten niet zetten. Heel veel mensen die niet meer rond kunnen komen: het is een grote bak ellende.

Marieke Smeets: ik hoor vandaag mensen uit de wijk, werker,s beleidsmakers, een breed publiek Avans, instellingen: ze zeggen dat ze het willen. Laten we dan een keer van elkaar gaan leren. Wat heb je er voor nodig om present te zijn. Wij willen het graag met jullie delen.